

Рахунок іде на тисячі. Як підземний шпиталь від Метінвесту рятує життя військових – Укрінформ

Кореспонденти Укрінформу побували в першому в Україні підземному шпиталі, який побудувала Група Метінвест поблизу лінії фронту. Про роботу військових медиків, можливості шпиталю та плани зі створення нових об'єктів – у репортажі агентства.

Україна першою у світі розмістила на глибині 6 метрів під землею передове хірургічне відділення, яке вже рятувало чимало життів військових. Цей

[підземний медичний госпіталь](#)

площею в 500 «квадратів» лікарі називають «андеграундом» (від англ. underground – підпілля, підпільний, те, що суперечить усталеним кодам соціуму, – ред.). Тут справді все не так, як ми звикли. Шпиталь цілком автономний і максимально втаємничений задля безпеки.

Ініціатором його створення виступив командир угруповання сил та засобів Медичних сил «Схід» ЗСУ Роман Кузів.

Кореспонденти Укрінформу розмовляють з ним дорогою до цього унікального медзакладу. Через ті ж безпекові питання не називаємо геть нічого, що могло б «засвітити» його розташування.

Медичний «андеграунд» як ноу-хау

«Мені говорили, що, можливо, я божевільний. Та коли побачили, що такі об'єкти ефективні, то запланували розгортання ще двох – на інших напрямках. Це наша «фішка». Ми перші у світі, хто перемістив під землю передове хірургічне відділення. Є досвід Ізраїлю, який розміщував госпіталь під землею, але там мова про готову інфраструктуру. Це правильно, але у нас завдання інше, нам треба надавати допомогу поблизу лінії зіткнення, треба адаптуватися до умов», – розповідає Роман.

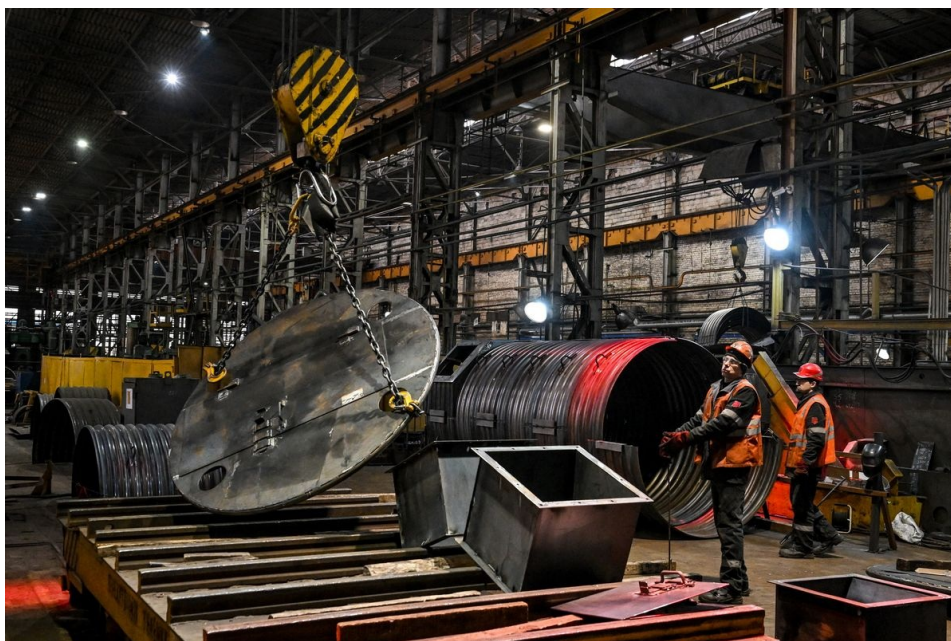
За його словами, підземне передове хірургічне відділення є прототипом лікарні швидкої допомоги великого міста, яка виконує завдання в районі ведення активних бойових дій. Операційна бригада може надавати дуже широкий спектр невідкладної хірургічної меддопомоги. За необхідності долучатимуться вузькі спеціалісти, як нейрохірург тощо.

«Чому було прийнято рішення перейти під землю? Ми не можемо зупинити операцію, наприклад, під час обстрілу. Водночас медики не можуть себе захистити, а противник не дотримується Женевських конвенцій. Одна з наших точок на цьому напрямку обстрілювалася ворогом 16 разів (!). Тому й було прийнято рішення перейти під землю», – пояснює Роман.

Саму модель подібного підземного об'єкту він побачив на фронті, це був маленький штаб командного пункту. Тоді ж подумав: якщо під землею може існувати штаб, то чому не може існувати операційна чи маніпуляційна?

Випробування мінами та зарядами з тротилом

Підземний шпиталь, як власне і командний пункт, про який згадували вище, зробили фахівці Групи Метінвест на непромислових майданчиках, облаштованих компанією спеціально за межами основних виробництв. Перш ніж їхати до шпиталю, ми побували там, де його створили.

Як розповів операційний директор компанії Олександр Мироненко, запит від медиків з'явився досить давно.

«Це старі радянські розробки, які ми вдосконалили. Це наше ноу-хау. Потреба в шпиталях вимірюється десятками. Треба зариватися, і що глибше, то безпечніше буде з урахуванням тих засобів ураження, які

використовує противник», – розповідає Олександр.

Він пояснює, що після спілкування з військовими медиками з'явилась ідея зробити спеціальну конструкцію, призначену виключно для медичних потреб. Проект було розроблено разом з Медичними силами. Базою стала сама «бочка», або ж «криївка» (так називають конструкції, з яких складається шпиталь), з відповідною інфраструктурою. Перший і поки єдиний робочий зразок запустили на початку серпня 2024 року.

Як уже зазначалося, шпиталь занурений на глибину 6 метрів, він ретельно вкритий декількома шарами лісу та ґрунту. Всередині є лабораторія, окремо побудована генераторна, каналізаційна система, є автономна свердловина. Це повністю автономний шпиталь.

«Компанія вклала в шпиталь 20 млн грн. З них 7 млн грн – вартість медичного обладнання і 13 млн – «бочки», внутрішнє облаштування і ліс, плюс будівельні роботи. Ми виконали земельні роботи, облаштування деревом, буріння свердловини, приміщення під генератор. Зараз ми узгодили з Медичними силами план і сподіваємося в травні відкрити другий шпиталь на одному з напрямків, у червні – третій. Вони будуть трошки іншого формату. За погодженням із Медичними силами ми внесли деякі конструктивні зміни. Вони менші за розміром – 250 квадратних метрів — і компактніші. Це також капітальна споруда, яка забезпечуватиме й безпеку для лікарів, і великі можливості щодо надання допомоги пораненим. Вартість шпиталів – від 12 до 15 млн грн кожен», – пояснює Мироненко, який курує власне сталеве виробництво Метінвесту в межах мілітарної ініціативи Сталевий Фронт Ріната Ахметова.

Інженери, залучені до розроблення проекту, кажуть, що під час проходження сертифікації було проведено серію випробувань, які довели: конструкція витримує 120-ту міну, 80-ту міну, протитанкову міну; на неї також скидали з дрона три фугаси з зарядом 8 кг тротилу кожен.

«Ушкоджень усередині немає», – стверджують у компанії.

Олександр Мироненко зізнається, що був вражений, коли почув, скільком військовим вже врятували життя завдяки створеним умовам для повноцінної якісної роботи медиків.

«Рахунок іде на тисячі», – підкреслює він.

Також сьогодні компанія виготовляє сталеві бліндажі, в яких бійці можуть відпочивати або ж ховатися від обстрілів.

Як відбувається виробництво таких «бочок-бліндажів» та «бочок», які вже незабаром стануть частинами підземних шпиталів, ми побачили на власні очі.

«Кривки» спочатку буквально «розкатують» зі сталі, а потім складають, наче величезний конструктор. У сталевому бліндажі продумано все до дрібниць: кількість розеток та місце їхнього розташування, освітлення, запасний вихід, ширина полиці та висота ланцюжка, що її тримає.

«Медичний джавелін» та хто головний у підземному шпиталі

Роман Кузів зазначає, що завдяки зусиллям представників компанії та залученню фахівців Медичних сил конфігурація шпиталю змінювалася близько десяти разів.

«Особисто мені хотілося, щоб туди міг заїхати транспорт, власне сама «швидка». Хоча потім я зрозумів, що це моя помилка. Бо це видимість. Зараз я до цього рішення ставлюся критично», – зізнається він.

Тим часом ми дісталися на місце, спускаємося під землю спеціальним коридором, який щойно було визнано «помилкою». І от перед нами польове приймальне відділення, де залежно від важкості поранення відбувається сортування пацієнтів на «червоних», «помаранчевих» та «зелених».

«Усе, що б ви собі не придумали, тут точно існує. Здивувати наших лікарів дуже важко. Але, як кажуть, практика – це вид благородного рабства. Військовий медик не працює 8 годин на день, а живе в цьому. Та головне – не спіймати відчуття Бога, не можна думати, що можеш усе. Постійно має бути поруч людина, яка «буде корону поправляти», – говорить Роман.

Про наш візит він не попереджав заздалегідь, тож гостей тут не чекали.

Хірург, анестезіолог, операційні сестри, санітари, водії – кожен займався своїми справами. З-під землі їм виходити не можна, щоби ворожі «пташки» не побачили.

Привітавшись із працівниками хірургічного відділення, Роман проводить для нас невеличку екскурсію. Починаємо з операційних.

«Наразі шпиталь обладнано всім необхідним, він є еталоном. Усе те, що можна робити в міській лікарні в плані невідкладної хірургії, можна зробити тут. Спроможність шпиталю – до 200 пацієнтів на добу», – уточнює Роман.

Замість операційних ламп тут встановили меблеві, але такі, що дають змогу налаштовувати світло під різними кутами, туди, де воно потрібне.

Доправити пацієнта до шпиталю від переднього краю можна менш ніж за пів години, за умови, що дрони не будуть дошкуляти. Проте зараз третина поранень, які дістають військові, саме від frv-дронів, тож розраховувати на їхню відсутність поки не варто.

Далі – протишокковий стіл, операційна. Серед надсучасного обладнання – прилад, за допомогою якого лікарі можуть проводити оперативні втручання будь-де. Медики називають його «медичний джавелін».

Є в шпиталі реанімація, де важкі пацієнти на апаратах ШВЛ очікують на евакуацію. Кожне приміщення має запасний вихід.

«Це безпека?», – питаю.